

له زیندانی ئاسایشی سله یمانیهوه ، سلّو !!

بیرهوهی پۆژانی زیندان

4.23 تا 1996.5.4

Ebas SHIWAN

a.shiwan@kurdpost.com

هۆلی ئەحداس یان ژووری منالان له گرتووخانهی دهزگای ئاسایشی سله یمانی ، له چاو هۆلهکانی تردا باش و خوشتر بوو. ههركهسیك تاوانهكهی سووك بووایه یان **فیتامین** وای ، یاخود كهسایهتی و قورساییهکی ههبووایه ئەو هۆله شوینی بوو. تهنانهت پۆلیسه سهپییچیکه رهکانیشیان شهوانه دهخزانده ئەویوه.



12 پۆژی زیندانم لهو شوینه لهگهڵ سیانزه میردمنال و گهنج بهسهه برد. ئەوانه بهتۆمهتی سیخوری بۆ **ئێراق** و **ئێران** گیرابوون ، ماوهی حوكمیان 3 تا 20 سال بوو ، ههیان بوو سی سالی تهواو كردبوو ، كهچی تازه بهتازه تهمهنی خووی له ههژده ئەدا. بهگشتی حوكمدرراوانی گرتووخانهكه 80 85 كهسیك دهبوون ، زووربهیان خهلكی قهزاو ناحیهكان بوون.

ئهو منالانه ههروهك پههیهکی سپی و ابوون فلان و فیسار پارت و دهولهت بۆ بهرژهوهندی خویمان به مشتتی پاره تووشی چهرمهسهرییان

كردبوون و کاری تیرۆریستی جۆراوجۆریان لهم گۆشه و ئەو گۆشه پێ ئەنجام دابوون !!

ئهووانه خویمان به مهغدوور دهزانی ، كالهکی پهشیمانان به ئەژنۆ دهشكاند ، لهباری دهروونییهوه تیکشکابوون ، چونکه بریاری لیبووردنیش نهیدهگرتنهوه. ئەوهی دلایان پێی بهستبوو بهرقهرار بوونی ناشتی و پیکهوتنی PUK و KDP بوو ، ئی بهلكوو لهگۆرپانکارییهکی وادا ئاوپێکی بهرحمیان لی بدریتهوه.

ئهو زیندانیانه لهداخ ئەوهی دامودهزگای PUK گرتبوونی و جهززه بهیان خواردبوو ، لایهنگری KDP یان دهکرد ، بهردهوام عهدالی گویگرتنی رادوویی **دهنگی کوردستان** بوون. لهراستیدا ئەوانه قوربانیانی

ئەو ھەلۆمەرجه سەخت بوون كە بەھۆی گەمارۆی ئابووری ھاوپەیمانانەو بەسەر خەلكی ئیراق و كوردستان دا سەپا بوو.

بەھۆی منالبوونیانەو بیجگە لە ئیھانەکردنی زۆر ، جۆرەھا بیگاری دائیرەكە یان كاری ناشایستەیی وەك خۆل پشتن و پاكوته‌میزی گەرماو و ئاودەستخانە ، تەنانت شتن و پاكوته‌وہی مالی بەریۆبەری گشتی ئاسایش مامۆستا شاھۆ شیان پیدەکردن !

لەبەر ئەوہی بەندییەكان منالی خەلكی زەحمەتكیش بوون ، زۆر بە كەمی كەسوكارییان سەردانیان دەکردن .
مواجهە ھەر 14 رۆژ جارێك بوو ، منالی وایان تیاوو ، چەند مانگ دەبوو كەس نەھاتبوو بۆ لای !
ژمارەییەكیشیان كە ھەژارتیریان بوون ، ناچار بۆ بەریچوون كریكارییان دەکرد : جلو بەرگ و قاپ و قاچاغ شۆردن ، ئاوكەرم كردن ، پاكوته‌میز پاگرتنی



ھۆل ،... ھتد . ئەم كریكارانە لە ھۆلەكانی تریش ھەبوون .

بەگشتی بەندییەكان گیانیان بە ریکخراوہ مروّف دوستانەکانی وەك **خاچی سووری نیودەولەتی** بوو .
مانگی جارێك سەردانیان دەکردن ، پیوستییە سەرەتاییەکانیان بۆ دااین دەکردن : بەتانی ، تراکسووت ، فالینە و دەریپی ژیرەوہ ، فلچە و دەرامانی دانشۆردن ، سابوون و تایت ، گویزان و سابوونی ریش تاشین ، پەرتووک ، تاوڵە و دۆمینە و شەترەنج ،... ھتد . بیجگە لە خۆراك كە لەلایەن **مانگی سووری ئیرانی و تورکی** یەوہ دااین کرابوو . ھەموو نیوہ‌پوانیک چیشتی برنج و شلە بەسەر زینانییەکاندا دا بەش دەکرا .

ئەو شت و مەك و خۆراكانە كاربەدەستانی گەرە و بچوکی دائیرەیی ئاسایش بەزیادەوہ گەر لییان نەبردایە ئەوا بەشیکیان پیدەبەرا و مشەخۆرانە لیی دەوہ‌پان ، ئاسایشەكان بەھۆی گیراوەكانەوہ ھەسابوونەوہ ، خوا بیانكات بە قوربانی ئەو ریکخراوانە ، ئەگینا ئەو PUK یە سپلی لاوگە و شایەنی ئەو شوینە نییە ، بەس دەلیی چی پووی بی بەدیلی رەش بیّت .

ئەگەر پرسپاری رهوش و هه لومه رچی ناو زندانه که بکریت ئەوا دەبیئت بووتریئت له چاو چەند مانگی له وه بهردا چاکتر بووه: شوینی خهوتنیان فەرحتەر ، گەرما و ئاوده ستخانه زۆرتر ، کۆلکه نۆژادریکی مقیم ، TV و رادیویان هه بوو. به لām ، PUK ئەوانه ی به خوشی خوی نه کرد بوو، به لکوو شەق و فشاری



خه لکی نازاد یخواز و پۆژنامه و لایه نه سیاسییه پیشکه وتوخوازه کان و ریکخراوه مروقدۆسته جیهانی و محه لیه کان بوو.

له گه ل ئەوه یشدا گەر زیندانه که له گه ل هەر زیندانیکی فلان و فیسار ولاتدا به راورد بکریت. ده بینرا زیاتر له زیندانی کۆمه لگایه که ده چیت که نه گه یشتبیته قوناغی شارستانییه تیکی پیشکه وتوو !! خوش سۆشیال دیموکرات !؟

نموونه 1: بۆ 67 کهس 3 ئاوده ستخانه هه بوو ، یه عنی هەر 22 کهس یه کیکیان به رده که ویئت ، وه که گرماویش بۆ خوشتن به کارده هیئرا !!

2/ که ژنانی زیندانییه کان بۆ کاری تایبەت سیکس دهاتن بۆ لای میرده کانیاں شوین یان ژووریکی تایبەت نه بوو، تا به ئیسراحت ئەو غه ریزه ئینسانیه ی خویان ئەنجام بدن !
3/ ژووری تایبەت بۆ که سایه تی و گیراوه سیاسییه کان نه بوو. بۆ ماوه ی 11 پۆژ منیاں کرده ژووریکه وه ، زووربه یان له سه ر کاری سیخووری گیرا بوون ، به حساب پیزیاں گرتووم و کردومیانه ته ئەو شوینه وه !

* * *

ئەوه نه بیئت زیندانییه کان به و رهوشه ی تیایدا بوون ، شوکر بن. پیش چەند مانگ له به رانه بر رهوشی خراپ و نامروویانه مانگرتنیکیان ئەنجامدا بوو. من بۆ خۆم شاهیدی کاریکی ناره زایه تی بووم : پۆژی پیش چه ژنی ئایینی قوربان 1996.4.27 له ژووری مه وقوفان که سیکیان به که فاله ت نازاد کردبوو ، توومه س **فیتامین** و **اویکی** به هیزی هه بووه. ئەو که سه به جورمیکه وه گیرابوو : له کاتی ئاریجی نان به یه کی له ریکخراوه فریاگوزارییه کانه وه ده ستگیر کرابوو !

که چي چهند کهسی تر له هه مان ژوردا زیاتر له چهند مانگ ده بوو به ئیشتبه گیرابوون و به دهستی ئەنقهست هیشتبویانه وه ! یه کیکیان بو ناره زایه تی ده برپین له به رانبر ئەو هه لاواردنه دا ، به مووس هه موو گیانی خو ی بری .

چاودیریکی خه لکی شاری **خانه قین** به ناوی **یه دوللاه وه** هه بوو ، چروچاوی له ئەمنه کۆنه کان ده چوو ، له سه ر بازرگانی کردن به تلیاکه وه گیرابوو ، هه ولی ئەدا چاودیریکی گو یله مستی دائیره بیّت و ته سه روفی له گه ل زیندانییه کاندای خراپ بوو .

پوژی 1996.4.28 له سه ر چوونه سه رئاو له گه ل یه کیکی له هاوژوره کهم کردی به فه رته نه ، ئەوانیش توومه س ده میکی بوو



داخ له دال بوون لیی ، بو به رگری له هاوړیکه یان به هر 14 یان به گژیا چوونه وه و باشیان لییدا .

یه کی له ئەفسه ره فه له کان له جیاتی ئەوه ی له مه سه له که بکو لیته وه ، ویرای ئیهانه تی زوری مناله کان ، یه ک دوویه کیانی کرده ژووری ئینفرادییه وه و پیگری و فشاری زوریان دروست کرد .

ئه وه بوو زیندانییه کان له دژی ئەو نا هه قییه مانیان له خواردن گرت ، له سه ر داوای خو یان ئەرزه و حالیکه جوانم بو نوسین ، تا به هو ی کهس و کاریانه وه بیگه یه ننه **ماموستا شاهو** .

که هه والی مانگرتنه که به نیو هو له کانی تر گه یشت و به ریوه به ری زیندان پییزیانی که وتنه خو یان . له سه ره تا بو ترساندنیان ئەفسه ریکی توره و ترپویان نارد . له جیاتی هو ی مانگرتنه که بپرسیت ئیهانه تی کردن ، یه ک دوویه کیانی بو ژووری ئینفرادیی دایه پیش خو ، زیندانییه کان قسه یان یه ک بوو ، بو یه ئەوانیش پیچکه یان به ست بو ئینفرادی . تا ئیواره ره وشه که دپیرژی کیشا . ئیتر دوو له زیندانییه کانیان بو لیکو لیینه وه بانگ کرد ، بو یان ده رکه وت ئەمان له سه ر هه ق بوون ، هه موویان له ژووری ئینفرادی ده ره ینا ، کابرای چاودیریشیان سه ره کۆنه کرد بوو ، به و شیوه یه ره وشه که ئاسایی بووه وه .

ئه و سه ره که وتنه بووه مایه ی چاوکردنه وه ی هو له کانی تریش . له بهر نه بوونی پو لیسی چاودیری و ده وام نه کردنیان به هو ی جه ژنی ئایینی قوربانه وه ، چهند پوژ بوو زیندانییه کان خزینرابوونه ناو ژوره کانیانه وه و نه ده کرانه به رخوړ له گو ره پانه که دا . یه کی له هو له کان له داخدا مانیان له نان خواردن گرت .

ئه وه بوو چواره م پوژی چه ژن و له ئەنجامی ئەو مانگرتنه ، بو نانخواردنی نیوه پو کردنیانه گو ره پانه که ، زیندانییه کان به ری رهنجیان چنییه وه و دائیره یان به زاند . هر به و بو نه یه وه هو له کان

نامه‌ی پیروزی‌بایان بۆ یه‌کتر نارد. به‌ریوه‌به‌ر به‌یه‌کێ له زیندانه‌یه‌یه‌کانی وتبوو : نه‌ئین له‌ژێر فشار و زۆردا ، داواکارییه‌یه‌کانمان جیبه‌جی کردوو.

* * *

له‌ مواجهه‌یه‌یه‌که‌دا ئه‌فسه‌ریکی سه‌رتاسی موسڵ (جه‌لال قه‌لادزه‌یی) بۆ چاوه‌شی به‌دیارمانه‌وه‌ دانیشتبوو ، مه‌وقیفی ده‌فرۆشت ، گوایه‌ ده‌زگا به‌دناوه‌که‌یان بۆته‌ ئوتیل **میریدیانی** پله‌یه‌ک و باره‌گای ریکخراوی مافی مروّقی جیهانی ، ره‌چاوی خاله‌کانی مافی مروّف ده‌کریت ، بۆ ئیعتراف پیکردنی تاوانباران شیوازی توندوتیژی ته‌عزیبیا لابرده‌وه‌.

به‌لام، هه‌ر ئه‌و جه‌نابه‌ پوژی دواتر له‌هۆله‌که‌ماندا ناره‌زایه‌تییه‌ک پوویدا ، به‌به‌رچاومه‌وه‌ ناماقولی ده‌رخواردی خۆیدا ، یه‌کدوو زیندانی به‌ر شه‌ق و شه‌قازله‌دا ، دواى ئیه‌انه‌ت و سوکایه‌تییه‌کی زۆر کردنییه‌ ژووری ئینفیرادییه‌وه‌ !!

* * *

شه‌ویک **ماموستا شاهۆی** به‌ریوه‌به‌ری گشتی ، سه‌ردانی یه‌کێ له‌هۆله‌کان زیندانییه‌ ده‌ستبه‌سه‌رکراوه‌کان سه‌ر به‌ KDP ده‌کات. له‌پرسیار و وه‌لام بۆی ده‌رده‌که‌ویت ، یه‌کێ له‌ زیندانییه‌کان له‌کاتی چوونی بۆ وه‌رگرتنی مووچه‌ له‌ **هه‌له‌بجه‌ی کۆن** ، گیراوه‌ و خه‌لکی دیکه‌ی خۆیانه‌. ده‌ستبه‌جێ ئازادی ده‌کات !

که‌چی هه‌ر له‌و شوینه‌دا که‌ به‌ ژووری KDP یه‌کان ناسرابوو ، کوریکێ گه‌نج سێ مانگ بوو بێ لیپرسینه‌وه‌ خزیندرابوو ژووره‌وه‌ ، ته‌نیا له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی باوکی له‌ **هه‌له‌بجه‌ی کۆن** (پ.م) ی KDP بووه !!

* * *

سادق هه‌ورامی له‌به‌ر که‌مه‌رامه‌تی و بۆ یه‌ریچوونی ژیانی ، یه‌کیک له‌و که‌سانه‌ بوو کریکاری ده‌کرد. بۆیان گیرامه‌وه‌ ناوبراو له‌کاتی لیکۆلینه‌وه‌دا بۆ ئه‌وه‌ی ئیعترافی پێ بکه‌ن. پتلی شووشه‌یان له‌کۆمی بریوه !! خوشکه‌که‌یان لاقه‌ کردبوو !!

که‌چی ئه‌و مروّقه‌ ئه‌و قوربانیه‌یه‌ له‌من ببوو به‌دیکتاتۆر ، زۆر پوو هه‌لمالراوانه‌ پێی وتم: ئیوه‌ی کۆمونیست و مارکسی هه‌قه‌ بسووتینرین ، چونکه‌ دژی ئایین و خوا نه‌ناسن و خوازیاری به‌ره‌لایی ژنانن !! هه‌ر به‌شتان زیندانه‌ ، بۆ دانانیشتن به‌ده‌ردی خۆتانه‌وه‌ ، چاری ئه‌مانه‌ ناکه‌ن... !!

* * *

(پ. م) یهکی PUK یان هیئا ، نهزانرا لهسه ر چی گیرابوو. یهک ده می نهخایاند ، کردی به هه لالا ، خه ریک بوو دورگای ژووره که هه لته کیئنی و جنیوی به گه وره و بچوک ، باش و خراپی PUK نه دا. وهختی زیندانه وانه کان به دهنگییه وه چوون ، هوی ناره زایه تییه که یان بو ئاشکرا بوو: نه و که سه خوی لهو عالهمه به به رزتر ده زانی و به شایسته ی نهو شوینه نه ده زانی ، به قه ولی خوی 18 ساله پیشمه رگه یه ، له جیاتی ریزلینان و دانانی له ژووری تایبته خستویانه ته ناو که سانی دز و جه رده و سیخور و پیاوکوژوه. زیندانه که یه ش هیئنده پیشکه وتوو نه بوو تا ژووری سیاسی و تایبته تی بیت ! بویه داواکه ی ره تکرایه وه ، نه ویش نه یکرده نامهردی ژووری ئینفیرادی هه لبارد !!

* * *

یهکی له هاو زیندانه کانم لهسه ر کاری سیخووری و دانانی ماده ی T N T بو حکومتی عه ره بی ئیراقی گیرابوو ، و 7 سالیان دا بوو به ته نگه یدا. دوو سالی ته واو کردبوو تازه ته مه نی خوی نه دا له 18 ! لهسه ر قوی راستی به گه وره یی وشه ی **کوردستان** ی به رهنگی شین بنی مه نجه ل کوتا بوو !!

* * *

پولیس ئاسایشی لیکوئینه وه **ئه سه که ندر مه حمود** زور گیلا نه ، وتی : ئیوه بو وا ده که ن ؟ هه ر به ئیمه فیرن و به KDP ناویرن ، نه زانن ئیمه دیموکراتیترین. پیم عه یب نه بوایه ، جرتیکم بو لیده دا. به لام به پرسیاریک ناماقوولیم ده رخوا ردا : گه ر وایه ئه ی پیم نالیی لی ره چی ده که م ؟؟

* * *

ههروه ک چوون له سه رده می **حکومه تی یه گرتووی کوردستان** و یه که م شالیاری رۆشنبیری **شیرکو بیکهس** ، KDP له بهر خاتری تورکیا په لاماری هه فته نامه ی **ولات** دا و به توپزی داین خست ! له سالی 1996 دا هوزانقانیکی تر ، له وه خراپتری لیوه شایه وه ، به ماده ی 210 ی یاسای عقوباتی عه ره بی ئیراقی ئه مری گرتنی خووم و داخستن و موساده ره کردنی شتومه کی ئوفیسی گو قاری **ئه ده بی کریکاری** ده رکرد!

نه و که سه یان نه و دادوهره هوزانقان **قوبادی جه لیزاده** بوو !!

* * *

نه و ئه فسه ره فه له ی **ئالان** ، ئه مری دادوهری جیبه جی کرد و هاته سه رم و پاپیچی زیندانی کردم ، کوپی هه نه رمه ندی شیوه کار **ئازاد شهوقی** بوو !! هیئنده ی بزانه م کوپی **حه مه موکری** چیرۆکنووس

ئەفسەری ئاسایشە ، و کورپی **حەمەفریق حەسەنی** چیرۆکنووسیش دەرچووی کولێژی سەربازی
قەلاچۆلانە !!

* * *

پیش ئەوەی ئازاد بکریم ، شەویک لەبەرنامەی شەهیدانی تەلەفیزۆنی PUK دا یادی **عەلی چەلەبی**
برامیان کردبوو ، کە لە کۆتایی مانگی چواری 1979 دا لەگەڵ پۆلیک (پ. م) ی **کۆمەڵەی رەنجدەرەن** دا
کەوتنە بۆسە جاشەکانی **زەرایەن** و گیانی لەدەست دا. باسی قارەمانییەتی ناو شار و شاخیان
کردبوو. ئەوانە ی بەرنامەکیان دیبوو ، گالتهیان بەو ریاکاری و مەهزەلەییە هاتبوو ، وتبوویان :
برای ئەو قارەمانە لە زیندانەکانی PUK دایە !!

* * *

ئازاد توفیقی نووسەر و ئەندامی مەلەبەندی سلەیمانی PUK ، هەر کە بەیاننامە یان نارهزایەتی و
ئیمزاکوکردنەوێهەکم ئەنجام ئەدا ، مزایەدەیی بەسەر مەو دەکرد : - بزانه چەند دیموکراتین و...
هەرگیز شایەتەمانم بە تەعبیرە ئایینییهکە ی نا بەدیار پەیفەکانیدا نەهینا و دلیم خوش نەکرد.
کە زیندانی کرام 65 نووسەر و ئەدیب و هونەرمەند یاداشتمانەییەکیان بۆ ئازاد کردنم ئیمزا کردبوو.
ئەو هیژایە 2 جار ناوی نووسی بوو 2 ئیمزاشی کردبوو.

وەختی ئازاد کرام و یەکتەمان بینییەو ، لیم پرسی : بۆچ 2 ئیمزات کردبوو ؟
بەتوورەییەو : تەحەدایان دەکەم ، رەفتار فاشین.

وتم : ئەخیرەن هاتیتە سەر قسەم ، کە ی PUK دیموکراتی بوو ؟

* * *

ژووری بەریۆبەر بوو ، چل چاوی (نووسەر و هونەرمەند و پۆژنامەنووس و ئەدیب و پوناکیب)
جۆراوجۆر رەش ، شین ، قاوهیی ، سەوز - دەیانپوانییە سەروسیمام و چاوهپوانی وەلامی
پرسیاریک بوون ، کە نووسەرە عەینەک لەچاوه سەرماشووبرنجەکیان لێی کردم : حەز دەکەین لەدەمی
خۆتەو بیبیسیتین ، ئایا عەزیتیان نەداوی ؟

پرسیاریکی تا بلێی ساویلکانە و موحرچ بوو ، ئی مادەم وای لێهات بزمازی خۆ بچەقینم باشە ،
ناکرێ خۆی لێنەبان کەم ، بەچاوه سەرزەنشتی پرسیارکەرەکەم کرد : (جا ئێرە شوینی ئەو پرسیارەییە
(؟) نەخیر ، بۆ ئەو 10 12 پۆژەیی ئێرە بەچی تێدەگەیی ؟

ئىتر پووم وەرگىرا و بە ناوازيكى سازگارتر دريژم بە قساندا : خو له بهر كارى سيخوورى و پاپووت و دزى و بىرهوشتى نه گىراوم ، تا معامه له يان له گه لندا خراپ بووييت ؟ سه به رزم له سهه ئوپوزسيون بوون و له سهه هه لندان بو ژيانىكى مرؤفانه و دنيايه كى باشتى گىراوم.

سياسهت كردنيش ئاوايه ، گرتن و هه لاواردن و سو كايه تى و برسيتى و زور شتى ترى ديكه يشى به دواويه .. له راستيدا به ته ما بووم پوژى له پوژان له يه كيك له ناره زايه تيبه كاندا يان له لاكو لان و شه قاميكدا به ده ستى پوليس و تيرورستانى ئيسلامى بهر گولله بدريم ، كه چى جارى وا دهرنه چوو ، به زيندانى كردنم شكايه وه .

* * *

له تايمى چوونه سه رئاو كردن ، به په نجه ي دوشاومزه ي دهسته راست ، يهك دوو جار ژهنده هاو زيندانه نووستوه كه م.

به خه بهر هات ، له شويني خوى چوار مشقى دانيشت ، به ههردوو پشتى ده ستى كه وته هه لگولفتنى چاو و برؤ ره شه كانى .

ده ميكه نووستوى ، وهختى ده ست به ئاو گه ياندنه .

هه لئه سايه سه رپى و بروت ، له سه رخو به مه ره وه پووى ده مى تى كردم ، وتى :

- لييت تىكدام ، خه وم ده بينى ، پيكه وه بووين ، هه روهك به عسى دوا براو گه رابيتته وه وابوو . مه فره زه ي سارباز و ئاسايش و جه يشى شه عبى به هه موو شويني كدا بلاو ببوونه وه ، به رببوونه گيانى خه لكى . داواى پينا سيان ده كرد ، پير و گه نجيان ده گرت .

زور سه ير بوو ، تارمايى ئاسا نه يان ده بينين ، به به رده مياندا ره تده بووين لييان نه ده پرسى ن . به سهه شوسته ي شه قامه گشتييه كاندا ده رويشتين ، تو دائه نه ويته وه له نيو چاله هه لكه ندراره كانى كه نار شوسته كان گول ئا .. گولت ده رواند .

توزى پامام ، هيچم بو نه مايه وه ، ئه وه نه بيت بليم :

- وايه ، حكومهت هه رگيز له گه ل چاندنى گولي كدا نه بووه ، خه لكى سه به خو يانه بيچينييت !!

- بو خوشت باش ده زانى له سهه چاندنى گولى راستى خزيندراومه ته ئيره كانى .

* * *

وهك سالانى رابردوو سه رقالى خو ئاماده كردن بووين بو ريزلينان و پيشوازي كردن له پوژى جيهانى چينى كريكار يه كى **ئايار** ، له پر و ناواده پوژى 3 شه ممه ريكه وتى 1996.4.23 كاتزمير 10،30 ي

بۇ پۇژى دوايى بردميانه وه لاي پۇليسكهه پيشوو... له ژووړيكي 26 نه فهرى دايننام... له سهه داواي خوّم كردميانه ژووړيكي 14 نه فهره وه... ئيتر لايان نه پرسيمه وه تا پۇژى نازاد كردنم. چيروكنووس رهئووف بيگهرد و پۇژنامه نووس و شانوكار ياسين قادر بهرنجى بوونه كه فيلم.

* * *

وا بو 5 سال دهچيت ، ريك دواي راپهري نازارى 1991 وهك پۇژنامه نووس و نووسهه و ناشر – كتيبفرؤش كارم كردوه. لهو بوارهدا توانيومه شتيكى بهسيت بم. بيگه له كارى سهه نووسهه رى گوڤارى نهدهبى كريكارى و پاشكو سياسي كهه ، سهه پرشتياري بلاوكراوهى مانگانهى ريكخراوى بيكاران – خهباتى بيكاران یشم كردوه.

پۇژنامه نهماوه بهتايبهت نهوانهى بالى چهپى كوّمه لگا ، بابهتى ههمه جوړم تياياندا بلاو نهكردبيتهوه. بابهتهكانم زووربهيان لهخانهى نهدهبى چينايهتى و بهرگريدا چهقيان بهستوه. بوونهته جيى سهه رنجى خوينه ران و بهپيچه وانه شهوه ببوه مايهى نيگه رانى بۇ زور لايهنى سياسى.

بهتايبهت لهه يهكدوو سالهى دواييهدا گه رموگورانه تر له بهرانبهه رهركيشه و گرفتكي سياسى و كوّمه لايهتى و نهدهبيدا هاتبويينه وهلام. نهه بزافه پارتى دهسه لاتدار – PUK و هيژه ئيسلاميهه كانى بيزار كردبوو. خو گهه له خاليكدا رهخنه له ئيسلاميهه كان گيراييت ، پارتى دهسه لاتدارمان لومه كردوه ، چوونكه نهوان بهرپرس نهوهل و ناخيرن.

لهه دواييهدا ههول دراوه لهكار مهقتههى و جوژئى دهه رچين ، گهه بۇچوونيك دهه رپاييت ، به شيوهى بهه رفراوان ته عميم كراوه ، بهياننامه كان به تيرازى 1500-1000 دانه يى چاپ و بلاوده كرانه وه. نهه شيوه كاره گوڤاره كه كردبووه جهه سهه ريك و خهلكى بهه تاسووقه وه چاره پوانى گهه و لهفتى بوون.

زورجار دل ئاوى نهده خوارده وه ، بهه تهنيا ئيكتفا بهه قسه وباس و بهه رپاى بزافى چينايهتى نهدهكرا ، بويه قسه وباسى خهلكان و تويژه نارازيهه كانى تريش بهتايبهت نووسهه و هوزانقنانى بيلايه نمان دووباره كوپی و بلاوده كرده وه.

حهه سهه عيد هه سهن ، لهچاو دهنگه كانى تردها پشكى شيه رى بهه كهه وتبوو ، ههه رچيهه كيم گهه يشته بيهته دهست يان پيمزاني بيت بلاومكردوته وه. گرنگى دان بهه وه وهه هاتبوو كه بابتهه كانى توند و ههه جووناميز بوون. نهه PUK و KDP بهه لكوو هيژه بچوك و چهه په كانيشى نهه دووبارد. بهه لام ، وهه كه نههنتى PUK ناسراوه.

نهه سال ، ريك له مانگى نيساندا 3 پارچه شيهه رى ههه جووناميزى ديوانى هارّه و نهه وتارهى وهه پيشهكى بۇ كتيبكيه عوسمانى قاله منهوهه نووسيبووى ، دهه مهينا و بلاوم كرده وه. وتارهه كه

هێرشێکی مورهكەز بوو بۆ سەر PUK ، ههروهك كهسیکی داخ له دلی KDP نووسیبیستی وابوو؟
بێدهسکاری خستمه روو. بهلام له پهراویزیکدا گازهندهم له نووسەر کردبوو که نهدهبوایه ههلهی وای
لیبوهشایهتوه و بکهوتایهت پال یهکی لهو دووانه.

دوا بابهت ناو نیشانیکی سهرنج راکیشم بۆ دانا – **PUK تهقله بهفیل لیده دا.** له ناو نیشاندا وهسفی
(PUK) ه بهلام ، له ناوهروکدا شتیکی تر بوو. بهو هویهشهوه زۆری لیفرۆشرا ، تهحه موولی PUK
ی پساند ، 3 پۆژ بهسەر بلاوکردنه وهیدا تیپهری ، ئهوهبوو دهزگای ئاسایش پهرماری نوسینگهی داو
راپیچی زیندانیان کردم.

ئهوه 3 ههمین جاره لهو شوین و بینایه له 2 سهردهم و حوکمی جیاوازا (دهسهلاتی عهربه ئیراقیه
داگیرکه رهکان و دهسهلاتی کوردی) توند بکریم. یهکه مجار ژمارهیهک خیانهتکاری کوردی وهک **عهزیز**
عهقراوی بۆ ههلبژاردنی **ئهنجورمهنی تهشریعی و تهنفیزی** خویان کاندید کردبوو. لهسەر دراندنی
پۆسته ریکی ئهوه ههلبژاردنه 15 پۆژ گرتیمان. جاری دووهم تاوانباری گۆربهگۆر **ئاسوی قومی**
گرتمی. لهئهنجامی ئهشکهنجه داندنا ههردوو دهستم سهقهت بوون ، زیاتر له 6 مانگ نانیان دهکرد
بهدهمهوه. تهرك نهکردنی فیعلی موخالیف بوون ئاوايه... !

له سالانی دواي پاپه پین راسته وخۆ و ناراسته وخۆ هوشیاریان کردوومه تهوه :
– کوره مهکه ، وریابه ، ئهم پارتانه دیکتاتور و حیزفرسه تن ، دهتکوژن.

گهر وشه ی تیرۆرم یاداشت بکردایه ، موبالهغه ده رناچیت گهر بلیم ، دوو سی کهرهت له پۆژیکدا
داویانه به گویمدا.

بهلام ، کۆلم نه داوه ، تاوه کو هاتوو گهرموگورانه تر کارم کردوو. ئهوه نه بیته پارتیکی دیاری کراو
هانی دابیتم ، هاندهری سه رهکیم ، باری ناله باری خۆم و هاوچینه کانم بووه که قابیلی قبول نه بووه و
نییه ، بویه هه میشه ئه وهی له سه رهوه بووه ، دژی بووم. زۆرجاریش له گه ل بالی چه پی کۆمه لگایشدا
ناکۆک بووم. جا ئیستا PUK گهره کییه تی قسه و رهخنه و سه رزه نشتی راسته وخۆ و ناراسته وخۆ
به ره و روو نه که مه وه ! ■

02.4.30